rossa oli kirjoitus täältä New York'ista, perhepalvelijain järjestymisestä. Siinä kirjottaja toi esille muutamia syitä, jotka hidastuttavat palvelijoiden järjestymistä, esimerkiksi kutomotyöläisiin verraten.

Hän sanoo: "Ajan puute, varakas taloudellinen asema ja hyvät palkat ovat suurimpia tekijöitä". Ehkä niin jossain määrin, vaan en yhdy täydellisesti tähän.

Ajan puute on hyvä syy monasti, silloin kun on paikassa. Mutta mikä kuuluu hyvään taloudelliseen asemaan, en usko, että se on kuinkaan kiitettävä monessakaan paikassa. Tietysti ruoka ja huone tulee talosta, vaan hyvin harvoissa paikoissa ne täyttävät palvelijoiden vaatimusta. Ja sitten kuinka monta palvelijaa sadasta saa tuon kymmenen dollarin viikkopalkan? Olen varma siitä, että useampi tekee viikon työtä 5 dollarilla, kun vaan otamme huomioon kaikki perhepalvelijat ja kaikki kansallisuudet, emmekä vaan meidän hyviä suomalaisiamme. Se on jo paljon sanottu, että keskimäärälnen palkka on 25 dollaria kuussa. En ole mikään vanha New Yorkin asukas, mutta olenhan katsellut tätä suurkaupungin elämää kohta kuusi vuotta.

Siitä en myöskään usko kun kirjoittaja sanoi palvelijattarilla olevan aina varman työpaikan. Kuinka monella se on ja kuinka kauan? New Yorkissa on tuhansia palvelijoita ilman paikkaa, joka vuoden aika ja toiset hyvinkin hyviä työntekijöitä alallaan ja valmiit ottamaan paikan mikä päivä vaan sen saavat, vaan usein on niin, että yhtäkin paikkaa varten on jo kymmeniä palvelijoita paikanvälitystoimistoissa, niin ken on sitte se onnen lapsi ken sen saa? Näin ollen minun mielestäni on yksi syy se, että täällä on liian paljon palvelijoita, toiseksi se, että on niin monta eri kansallisuutta, eri kieltä ja eri mieltä, jotka hidastuttavat palvelijattarien ammatillista järjestäytymistä.

Moni perhepalvelijatar omassa maassaan on voinut olla innokas puoluejäsen, jopa kuulunut ammattiosastoonkin, vaan tultuaan tänne vieraaseen maahan kaikki hetkeksi pysähtyy. Vieras maa, vieras kieli, vieras työtapa ja vieraan kieliset toverit, kaikki uutta ja outoa. Moni ehkä on lähtenyt omasta maastaan tänne kultalaan hakemaan parempia olosuhteita, kuullessaan huhuja hyvistä ajoista Amerikassa, palvelijattarien lyhyestä työpäivästä, vapaista pitkistä illoista, vaan perille tultuaan hän näkee, että on pettynyt toiveissaan. Jos saa vähänkin siedettävän paikan pienelläkin palkalla, niin koittaa olla ja tienata rahaa, että pääsisi takaisin. Tämmöiset ajatukset taitaa olla useammalla hiljan maahan tulleella. Toiset taas ehkä toivovat pian soutavansa avioliiton satamaan ja tämä kaikki hidastuttaa järjestymistä.

Joku voi sanoa, että täällä maassa on kaiken kielisiä osastoja, vaan onko kaikilla vasta maahan tulleilla tilaisuus niihin yhtyä? Monikin alussa kärsii äärettömän paljon ja näin kaikki innostus pyrintöihin lamaantuu tykkänään.

En sano, että nämä ovat mitään päteviä syitä, vaan niitä on useimpia tämmöisiä pikku asioita, jotka minun luullakseni hidastuttavat perhepalvelijain järjestymistä, vaan jos kaikki luettelisin yksitellen, niin tämä venyisi liian pitkäksi, eikä ole sanottu, jos tämä kyhäykseni vielä sivuuttaa Toverittaren paperikoria, vaan jos tämä tulee julaistuksi, niin kyhäilen toiste lisää.

Toivon, että tästä asiasta tulisi vilkas keskustelu.

PERHEPALVELIJA.

New York, N. Y.

PERHEPALVELIJAIN JÄRJESTYMISESTÄ.

II

Naisten päivän numerossa näin artikkelin ylä olevalla otsakkeella. Olin kovin innostunut näkemään, mitä sillä henkilöllä oli sanottavaa meidän perhepalvelijain asemasta. Olen jo kauan itsekin aikonut siitä kirjäänyt kuin tuota aika kultaa on niin jäänyt kun tuotaa aikakultaa on niin äärettömän vähän meillä perhepalvelijoilla.

Minä kylläkin puolestani luulen, että on kylläkin ajan vähyyskin suurena tekijänä meidän perhepalvelijain järjestymiseen, ja uskallanpa melkein mennä väittelemäänkin omien kokemuksieni perusteella, sillä milloin menet kokouksiin, jos sinulla on vaan joka toinen torstai ja joka toinen sunnuntai ulkovuoro ja niillä väliajoilla et saa jalkaasi astua pois kivimuurien sisältä ei edes häävin kirjettä postaamaan, ellet siitä ilmoita herrasväellesi. Ja jos nuo kokousillat eivät sattuisi olemaan nyt noina iltoina, niin milloin olisit tilaisuudessa käymään kokouksessa. On kylläkin poikkeuksia jolloinkin, vaan ne ovat harvinaisemmat. Ja semmoisella palvelijalla, joka on ollut palveluspaikassaan enempi aikaa, saa vähän enemmän myönnytyksiä, mutta vähemmistö meistä sattuu saamaan niin siedettävän paikan, että pystyy siinä olemaan enempi aikaa. Ja niinmuodoin olemme pakotetut muuttelemaan paikasta toiseen "hyvää parempaa" etsien eikä sitä kuitenkaan tapaa niin kauan kun olemme järjestymättömiä.

Yhdessä paikassa on yksi vika, toisessa toinen. Missä ei saa palvelijat kylliksi ruokaa, missä vaaditaan ihan järjettömiä työsuhteissa, missä taas ei pääse ulos kuin niinä määräpäivinä ja missä taas on alituiseen vieraita, joka seikka onkin kaikkein rasittavin meille palvelijoille. Me kaikki sen tiedämme. Sillä täydymmehän olla ihan tahdottomia olentoja silloin ainakin kun on vieraita. Ja älähän vaan tee mitään virhettä vieraita passatessa, sillä jos sen teet sattuu emäntäsi nuhteleva katse ihan läpi sydämesi. Se on kyllä totta, että tämä perhepalvelijain asema on äärettömän ihmisyyttä alentavaa, liiallista nöyryyttä vaatii yläluokka meiltä.

Ja uskallappa mennä vähäsen vaatimaan oikeuksiasi yksilönä, niin pian kuulet, että olet palvelija vaan.

Eikö tämä ole liiallista hyvät työläissiskot. Monta kertaa olenkin ajatellut, että tekisin vaikka kuinkakin raskasta työtä ennenkuin olisin aina heidän silmätikkunaan. Ja mitä minä inhoan: sitä, ettei edes perhepalvelija saa olla edes puettuna sellaiseksi kuin hänen oma aistinsa hänen sallisi, ei, vaan hänen täytyy olla leimattuna oriaksi ulkonaisestikin. Eikä palvelija saa myöskään katsoa siihen, jos hänen terveytensä sallii, pukeutumaan niinkuin herrasväki suvaitsee. Ei, vaan sinun täytyy laittaa kureliivit päällesi ja olla nätti ja näppärä kaikissa liikkeissäsi.

Kerronpa tässä yhteydessä hauskan tapauksen itseäni kohtaan. Kun tulin tähän maahan, olin vielä nuori ja muuten vasta puoleksi kehittynyt vartaloltani. Eikä ollut minulla vielä milloinkaan ollut kureliivilä päälläni, sillä katsoin en sitä tarvitsevan. Ja kun äitini oli aina painostanut sen epäterveydellistä puolta mieleeni, niin tahdoin noudattaa hänen hartainta toivomustaan. Mutta kun sitte menin ensimäiseen paikkaani, niin enpä saanutkaan olla ilman kureliiviä, vaan emäntäni tuli ja piteli minun uumiani ja kysyi, jos minulla on "korsetti". Minä sanoin että minulla on vaan en tahdo pitää joka näivä, niin hän ei tyytynyt siihen, vaan toi oikein kokonaisen kantamuksen vanhoja kureliivejään ja määräsi minut pitämään. Tästä esimerkistä lukija näkee, kuinka halpamaisen turhamaisia ovat amerikalaiset emäntämme.

Onko siis kumma, kun nuoria tyttöjä tulee tähän maahan ja emäntäväkemme puolelta koetetaan heihin istuttaa kaikenmoista turhamaisuutta, että he rupeavat heitä matkimaan pukeutumisessa mikäli se on heidän varoilleen mahdollista. Ja kun palvelija joutuu tämmöisiin olosuhteisiin mitä olen edellä jo kertonut niin onpa totta tosiaankin ihan mahdoton järjestyä. Vaan jos hänellä sattuu olemaan jonkunmoinen järjestymisen itu sydämessään tullessaan tähän maahan, niin siinä tapauksessa hän hakee ja hakee sellaista paikkaa josta hän edes joskuskaan pääsee kokouksiin ja iltamatilaisuuksiin.

Mitä tulee taas roskaromaanien lukemiseen, niin täytyypä melkein sanoa että meillä se pieni aika, joka on käytettävänämme, on aivan lyhyt syventyäkseen mihinkään vaikeampaan kirjallisuuteen. Minulla on taaskin siinäkin itselläni kokemusta vaikkakaan en ole mikään romaanisankaritar.

Minun mielestäni olisi Toveritar aivan paikallaan sellaisille tytöille, joilla on kovin vähäsen aikaa lukemiseen. Ehtisihän sitä sentään viikon mittaan yhden Toverittaren lukea, jos ei muulloin, niin yöllä. Yöllä tavallisesti luen itsekin. Sillä eihän sitä kultaista vapautta ole niin paljon, että kerkiäisi lukemaan edes sanomalehtiäkään muulloin kuin yöllä, puhumattakaan kirjallisuudesta.

Niin todellakin on meidän palvelijain asema kurja. Olisi jo väsymättömästi ruvettava tekemään agitatsionityötä palvelijain keskuudessa ja koetettava saada heitä järjestymään taloudellisesti. Olisi jo aika perustaa palvelijain unio. Silloin voisimme jotakin tehdä olojemme parantamiseksi, vaan yksilöinä olemme liian heikot. **Eiköhän siellä Suur-New Yorkissa voitaisi laskea perusta palvelijain uniolle? Uskonpa, että jos se otettaisiin New Yorkin suom. sos. osastossa keskusteltavaksi, niin siitä tulisi jotain, sillä niinhän se naisten kotokin syntyi kymmenisen vuotta taaksepäin.**

Mitä tulee nyt palvelijain palkkoihin, ne ovat 25—30 dollaria tavallisemmat palkat. On tietysti alempija korkeampipalkkaisiakin, vaan edellä mainituimmat ovat tavallisimpia. Olisihan niistä asioista paljonkin kirjottamista, vaan mennä niitä kaikkia yksityisseikkoja myöten tulisi liian pitkäksi.

Minä vaan muuten toivoisin, että toisetkin tytöt New Yorkissa ja ympäristöllä innostuisivat asiaan ja kirjottaisivat mielipiteensä tästä

HILJUKKA.

New Rochelle, N. Y.

Lakkolaistytön päiväkirja

Kirj. Theressa Serber Malkiel

(Jatk.)

Tammikuun 17 p. — En tiedä, en voi käsittää mikä siinä oikeastaan on; mutta tuntuu kuin olisi jokin maanalainen virta jossain, joka repii kaikki hajalleen. Jos jotain aletaan, joka olisi todella hyödyllistä vastaiselle toiminnalle, niin siitä pian tehdään loppu. Esimerkiksi tuo kysymys yhdistymisestä niiden työläisten kanssa joiden isännät sopivat lakon aikaisemmin ja jotka ovat jo työssä. En ymmärrä miksi sekin jätettiin sikseen. Tietysti siinä on ankara vastarinta edessä ja olisi kova työ sen perille ajamisesta, mutta lopussahan se korvaisi kaikki ponnistukset.

Minä en ymmärrä miksi eivät nuo viisaat ihmiset voi nähdä asioita tältä kannalta. Minun järkeni mukaan se näyttää aivan välttämättömältä. Jos minä olisin ammattiliiton naisia, niin totisesti minä tekisin sen eteen työtä. Tapasin Kityn tänään. Hän oli ollut lakossa kaksi viikkoa, kun heidän työnantajansa sopivat lakon ja sen jälkeen hän meni takaisin työhön. Minä olen tottunut jo tuntemaan näitä meidän tyttöjä ollessani taistelussa kaiken tämän aikaa, ja minä puhuin Kitylle aivan kuin olisin puhutellut joitakin näistä taistelutovereistani; mutta jestas! minun puheeni oli kaikki hebreaa hänelle. Tämä tyttö oli aivan yhtä tietämätöin kuin olla voi. Ja hän on vain yksi esimerkki niistä, jotka menivät työhön ennenkuin kerkisivät mitään oppia.

Minä kerroin tästä asiasta liiton naiselle, jonka tapasin yläkaupungilla, mutta hän vastasi: "me emme ole nyt siinä asemassa, että voisimme ottaa asian käsiteltäväksi aivan heti." Mutta minä en ollut heidän kanssaan samaa mieltä. Eikö meidän nyt sopisi takoa kuin rauta on kuuma, niinkauvan kuin toiset tytöt ovat vielä asiaan kiintyneitä, tai täytyy meidän vetääntyä omaan urkkaamme ennen pitkää. Tämä nainen väitti vastaan koettaen esittää minulle, että olen väärässä, mutta vaikkakin kunnioitan hänen kykyään ja tietojaan, niin en voi saada päähäni sitä, että hän olisi oikeassa tässä asiassa ja minä väärässä.

Jätin Niton toimiston kokolailla nyrpeä mielin ja näyttää, että aina silloin kun vastoinkäymisiä tulee, niin niitä tulee oikein taivaalta. Tapasin isäni paluumatkalla. Voi olla väärin minulta ajateltu, että se kohtaus isäni kanssa oli sellainen, jota en olisi suonut tapahtuvan. Isäni oli valmis minut musertamaan aivan siinä paikassa siitä syystä, että kieltäydyin lähtemästä kotiin. Hänen sanansa putoilivat pääni päälle kuin väkivasaran iskut. Kaikista ensimäiseksi hän halusi tietää, josko minä edelleenkin aijon pitää oman pääni kaikissa asioissa. Hän nuhteli minua siitä, etten osota mitään kunnioituksen ja kiitollisuuden tunnetta kotiväkeäni kohtaan. Totta puhuen olenhan minä rakastanut kotiani ja omaisiani niinpaljon kuin kuka toinen tyttö voi rakastaa. Se ei ollut mikään muu kuin omien vanheimpaini käytös, joka sai minut lähtemään pois kotoa, kun kerran he eivät minua voineet ihmisenä kohdella. Sanotaan, että kärsivällisyys joskus lakkaa olemasta hyve, ja juuri niin tapahtui minun kanssani. Minun isäni oli sitä mieltä, että minä en ole menettllyt oikein häntä kohtaan, mutta minun täytyy sanoa aivan samat sanat hänesta. Minä sanoin hänelle suoraan totuuden, mutta hän sanoi minua valehtelijaksi, halveksui minun ihanteitani, ivasi toiveitani, uhkasi vapauttani ja ajoi minut ulos kattonsa alta.

Jos tytär rikkoo isäänsä vastaan niin silloin koko maailma nousee häntä vastaan; mutta isällä on oikeus menetellä tyttärensä kanssa mielivaltaisesti. Mutta jos isä kaksinkerroin rikkoo tytärtänsä vastaan, niin silloin odotetaan että hänen rangaistuksensa olisi se, että tytär antaa hänelle anteeksi. Minä luulen, että nämä mielipiteet ovat vielä vallalla siitä syystä, että miehet ovat tapojen orjia. Mutta minä en halua olla tapojen orja. Minä en koskaan tule antamaan hänelle anteeksi — en koskaan!

Ja minä sanoin sen myöskin Jimille tänä iltana kotiin mennessämme. Minua hämmästytti se, että hän rukoili minua sopimaan isäni kanssa. Toden totta se oli melkein kuin ankara isku minulle, sillä olin jo alkanut pitää Jimiä miehenä, joka on aina valmis seisomaan vääryyttä kärsineen puolella.

(Jatk.)

Cloquetin s. s. osaston ompeluseuran kokous pidetään joka toinen viikko, torstaina, jälkeen puolenpäivän, osaston talolla. C. s. s. ompeluseura, 815 Ave. F., Cloquet, Minn.